

MÎHÂ'ÎL NU'AYME (1889 - 1988)

Arap dünyasında Rus eğitimi almış olan birkaç simadan biridir. Biskinta (Lübnan)'da doğdu ve orada öldü. Şair, hikâye ve roman yazarı, eleştirmen ve çevirmendir. Orta hâlli bir ailenin çocuğu olan Nu'ayme, Filistin'de en-Nâsıra'da Rus-Filistin Cemiyeti tarafından işletilen bir Rus ilkokulunda eğitimine başladı. Gösterdiği başarı üzerine aynı cemiyet tarafından önce 1902'de cemiyetin Filistin'deki Öğretmen Yetiştirme Okulu'na, sonra 1906'da Rusya'ya, Poltova'daki Ortodoks İlahiyat Okulu'na gönderildi. Nu'ayme'nin amacı rahip olmak değildi. O buradaki dinî eğitimini, daha çok bir üniversiteye girebilmede kullanmayı umuyordu. 1911'de Fransa'ya göç etme niyetiyle Lübnan'a döndü. Ancak birkaç yıl önce Amerika'ya gitmiş olan ağabeyinden gelen bir davet üzerine Fransa yerine Washington'a gitti. 1912'de Washington Üniversitesi'ne kaydoldu ve 1916'da buradan hukuk ve edebiyat diploması alarak mezun oldu. New York'a taşındı ve orada *el-Funûn* gazetesinde editör olarak çalıştı. 1918 Mayıs'ında Amerikan ordusuna girdi, Fransa'ya asker olarak gönderildi. 1919 yılında terhis oldu. Aynı yıl bir hükümet bursuyla Rennes Üniversitesi'nde okumak üzere kayıt yaptırmışsa da buraya devam etmeyerek New York'a geri dönüp bir başka Arapça gazete olan *es-Sâ'ih*'te editör olarak çalıştı. 1920'de *er-Râbita el-Kalemiyye* kurulunca Cubrân bu cemiyetin başkanı olurken, Nu'ayme de sekreteri oldu. 1931'de Cubrân ölünce, Nu'ayme Doğu'ya dönmeye karar verdi. 1932'de doğum yeri olan Biskinta'ya yerleşti ve 1988'de orada öldü.

Nu'ayme de Cubrân gibi şiiirlerinden ziyade hikâye ve denemeleriyle ünlüdür. Cubrân üzerine yazmış olduğu biyografisi özellikle meşhurdur. Arap dünyasında daha çok bir eleştirmen olarak kabul gördü. *el-Gırbâl* ve *el-Gırbâlu'l-Cedîd* gibi çalışmalarıyla, Modern Arap Edebiyatı'nda edebî eleştirinin bir disiplin olarak oturmasına katkıda bulundu. Bütün şiiirleri hayatının ilk dönemlerinde kaleme aldıklarıdır ve Lübnan'a döndükten sonra hiç şiiir yazmamıştır. *Zâdu'l-Me'âd* (Tanrı'ya Dönüş Azığı), *Muzekkiratu'l-Arkaş* (Arkaş'ın Günlüğü), *el-Merâhîl* (Aşamalar), *Yâ İbn Âdem* (Ey İnsanoğlu) gibi eserlerinde yaşam, evren, tanrı, din, insan, aşk, ölüm ve ötesi gibi konular üzerine görüş ve düşüncelerini ortaya koyar. *Muzekkiratu'l-Arkaş* (Arkaş'ın Günlüğü) Kaknüs Yayınları, İstanbul 1998) ve *Kâne mâ Kâne* (Kısır ve Diğer Öyküler, Babil Yayınları, Erzurum 2000), *Zâdu'l-Me'âd* (Tanrı'ya Dönüş Azığı, Babil Yayınları, Erzurum 2000) yazarın Türkçeye çevrilen eserleridir.